

POSUDEK OPONENTA HABILITAČNÍ PRÁCE

Oponent: **doc. Ing. Petr Toman, Ph.D.**
Vysoké učení technické v Brně
Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií
Ústav elektroenergetiky

Autor: **Dr. Ing. Bystrík Dolník**

Téma práce: „**Prepätia v elektrických siet'ach**“

Předložená habilitační práce Dr. Ing. Bystríka Dolníka je zaměřena na problematiku přepětí v elektrických sítích. Vlastní práce je rozdělena do šesti kapitol. V první kapitole se autor zabývá motivací studovat problematiku přepětí, tzn. škodami, které nebezpečná přepětí mohou způsobovat. Ve druhé kapitole je provedeno rozdělení přepětí a jsou vysvětleny mechanismy vzniku atmosférického výboje, spínacího přepětí, elektrostatického výboje a jaderného elektromagnetického impulsu.

Další kapitoly jsou pak zaměřeny na řešení obvodů s rozloženými parametry a podrobnější charakteristiky a účinky atmosférických a spínacích přepětí. Aplikační jádro práce je pak tvořeno kapitolami 5 a 6, kde se autor podrobně zabývá ochranou před účinky přepětí v síti nad 1kV včetně vlivu umístění svodičů, ochranou před přepětím v síti do 1kV, numerickými výpočty přepětí a měřením přepětí v sítích nn i vn, přičemž v závěru jednotlivých měření stručně komentuje navržená opatření pro snížení velikosti přepětí v analyzovaných instalacích.

V závěru práce je provedeno přehledné shrnutí.

Aktuálnost tématu

Spolehlivá a bezpečná dodávka elektrické energie obyvatelstvu je dlouhodobě celospolečenským tématem a úkolem provozovatelů elektrických sítí je tuto zajistit. V souvislosti s tím je koordinace izolace a prostředků pro omezení přepětí a následných poruch elektrizační soustavy velmi aktuální téma. S ohledem na související náklady je velmi významné řešení uvedené problematiky již ve fázi návrhu zařízení. Vlastní analýza tak složitých obvodů, jakými rozsáhlé elektrické sítě bezesporu jsou, ale není triviální úlohou, v řadě případů není možné zobecnění a je nutné řešit jednotlivé případy samostatně.

Vědeckopedagogický přínos práce a vědeckopedagogický přínos habilitanta

Práce je koncipována jako vědecko-pedagogické dílo. Práce je z pedagogického hlediska velmi dobře zpracována a prakticky bez úprav použitelná pro výuku v magisterském studiu, vybrané části i pro výuku v bakalářském studiu. O kapitole 6 lze konstatovat, že z velké části tvoří vlastní přínos habilitanta k dané problematice a ukazuje na schopnosti řešit složité problémy s výstupem použitelným v praxi. V závěru práce postrádám identifikaci témat pro další výzkum v oblasti přepětí, jako mohou být např. přepětí na zařízení HVDC, apod.

Doložený přehled pedagogické praxe ukazuje na bohaté zkušenosti habilitanta s výukou přednášek i cvičení v oblasti elektroenergetiky.

Rozsáhlá publikační činnost habilitanta a uvedená uznání vědeckou komunitou dokládají, že jde o pracovníka s vědeckou erudicí.

K práci mám následující formální připomínky:

- str. 43 – první věta posledního odstavce: „Amplitúda hlavného výboja....“ je obtížně pochopitelná,
- str. 45, obr. 4.3a) – normalizovaná vlna je 1,2/50
- str. 47, vztah 52 – index amplitudy proudu blesku má být pravděpodobně 0,
- str. 60-61 – autor používá v této části pro značení napětí symbol V; v dalších částech textu symbol U,
- str. 63, 4.řádek – tvrzení o velikosti poměru netočivé a sousledné složky reaktance je protichůdné,
- str. 82 – v legendě ke vztahu 95 je dvakrát uvedeno L_f , naopak chybí vysvětlení L_{sp} a
- str. 106, 2.řádek – ve větě se opakuje slovo „prepátí“.

K práci mám následující dotazy:

1. Na str. 105-106, obr. 6.1 a 6.3 autor uvažuje zapojení vinutí TR 110/22kV Yn/d; v praxi se většinou jedná o transformátory se jmenovitým převodem 110/23/6,3 kV se zapojením vinutí YN/yn0/d1. Z jakého důvodu zvolil autor netradiční zapojení vinutí 22kV?

Závěr

Závěrem uvádím, že předložená habilitační práce splňuje požadavky kladené na tento druh prací. Velmi oceňuji rozsah prostudovaných literárních pramenů. Uvedené připomínky jsou formálního charakteru a nesnižují úroveň práce.

Předložené materiály dokumentující vědeckou i pedagogickou činnost uchazeče dokladují splnění a zejména v oblasti vědecké publikační činnosti i výraznější překročení požadovaných výsledků pro jmenování docentem.

Velice oceňuji rozsáhlý soubor prací pro průmysl, který ukazuje na přímou aplikovatelnost výsledků výzkumů v praxi a vzhledem k rozdílnosti témat také na všestrannost uchazeče.

Na základě posuzované habilitační práce a na základě předložených materiálů **doporučuji jmenování Dr. Ing. Bystríka Dolníka docentem v oboru 5.2.30 Elektroenergetika.**

V Brně dne 6.2.2017

.....
podpis oponenta